

Dönem : 3

Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 137 ye | nci ek

6785 Sayılı İmar Kanununda bâzı değişiklikler yapılması hakkında kanun tasarısı ile İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Millî kıyılar kanunu teklifi ve İmar ve İskân, İçişleri ve Plân Komisyonlarından 5 er üye seçilerek kurulan 7 numaralı Geçici Komisyon raporu (1/161, 2/294)

7 numaralı Geçici Komisyon raporu

Millet Meclisi

7 numaralı Geçici Komisyon

3 . 5 . 1971

Esas No. 1/161 - 2/294

Karar No. 2

Yüksek Başkanlığa

6785 sayılı İmar Kanununda bâzı değişiklikler yapılması hakkındaki kanun (tasarısını) görüşmek üzere 25 . 1 . 1971 tarihinde teşkil edilen ve bilâhara İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in Millî kıyılar kanun teklifini de görüşmekle görevlendirilen Geçici Komisyonumuz, Genel Kurulun, 19 . 1 . 1970 tarihli ve 27 nci Birleşiminde kurulması kabul edilen Geçici Komisyonun 7.5.1970 tarih ve 2 sayılı raporunu görüşerek aynen benimsemiş ve yukarıda sözü edilen teklifte yer alan hükümlerin, esasen adı geçen tasarının geçici 7 nci maddesiyle aynı mahiyette olması dolayısıyla, tasarısı ve teklifin birleştirilmesi uygun görülmüştür.

Genel Kurulda öncelikle görüşülmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Geçici Komisyon Başkanı

Kütahya

İ. Ersoy

Sözcü

Çorum

A. Topçubaşı

Kâtip

Kırklareli

B. Arda

Ankara

C. Yorulmaz

İmzada bulunamadı

Denizli

A. Uslu

Diyanbakır

A. Emisarioğlu

İmzada bulunamadı

Gaziantep

Ş. Çolakoğlu

Gümüşane

M. Karaman

Hatay

H. Özkan

Kars

M. Doğan

Kastamonu

O. Deniz

Konya

O. Okay

Konya

Ö. Ölçmen

Malatya

H. Gökçe

Tokat

İ. H. Balcı

7 . 3 . 1970

Millet Meclisi Başkanlığına

Millî Kıyılar kanun teklifim, gerekçesiyle birlikte sunulmuştur. Gereğini saygıyla rica ederim.

İstanbul Milletvekili
Reşit Ülker

Millî Kıyılar kanun teklifi

GEREKÇE

Türkiye nüfusunun hızla artması, köylerden şehirlere göç, şehirleşmenin hızlanması, iç ve dış turizm gelişmesi sonucunda kıyılarımızın sağlık ve turizm bakımından kullanılmasının önemi önplâna gelmiştir.

Buna karşılık, bugün deniz şehri olan İstanbul gibi büyük şehirlerde ve bütün Anadolu kıyılarımızda, kıyılar şahıslar tarafından kapatılmak suretiyle vatandaşın denize girmesi değil, denizi seyretmesi mümkün olmayan bir hâle düşmüştür. Bâzı mülk sahipleri deniz içine dahi tel örgüler koyarak değil karadan, denizden gelenlerin dahi denizden yararlanmalarını önlemektedir. Hattâ, uçları denize açılan sokak başlara dahi, bâzı mülk sahipleri ve bâzı zorba şahıslar tarafından halka kapatılmış vaziyettedir. Halk, Tanrının kendilerine bahsettiği havadan, sudan, güneşten ve manzara seyretmekten mahrum edilmiş durumdadır. Bu durum, son birkaç sene içerisinde vahim bir manzara arz etmekte, vatandaş bu durumdan dolayı şikâyetçi ve huzursuz bir durumdadır.

Anayasamızın 130 ncu maddesi «Tabii servetler ve kaynakları, Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Bunların aranması ve işletilmesi hakkı, Devlete aittir» hükmünü koymuştur.

Öteyandan, Medeni Kanununun 641 nci maddesi «Sahipsiz şeyler ile manfaati umuma ait olan mallar Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır» hükmünü taşımaktadır. Deniz, göl ve nehir kıyılarımızın halkın ortak malı olması tabiidir. Bunlar, umurun tasarrufuna mahsus mahallerdir. Manfaati umuma ait yerlerin kişilerin özel mülkiyetinde olduğunun isbatına dahi kanun cevaz vermemiştir. Bunlar mutlak surette halkın malıdır. Deniz, göl ve akarsulardan yararlanmak, halkın hakkı olduğu gibi, buralardan yani deniz, göl ve akarsulardan yararlanmayı sağlayacak zaruri toprak parçalarının da halkın malı olması lâzımdır. İşte bundan dolayıdır ki, 10/6.1933 tarih ve 2290 sayılı Belediye Yapı Yollar Kanunu «Müstakbel şehir haritasının tanzimindeki esaslar» başlığı altında 4 ncu maddesinde «Mücbir sebepler olmadıkça riayet olunması gereken esaslar» arasında ve (F) bendinde «Su kenarlarında rıhtımdan veya rıhtım yapılabilecek noktadan 10 metre genişliğinde bir mahal umurun istifadesine mahsus olarak serbest bırakılacaktır» hükmünü koymuştur. Fakat bu hüküm 1956 yılında 6785 sayılı İmar Kanunu ile hiç bir gerekçe gösterilmeden ilga edilmiş bulunmaktadır.

Yeni Anayasamız sosyal niteliği ile birtakım hakları kapsamaktadır. Bunlar arasında temel hak olarak, fert huzurunu sağlamak, fert huzurunu engelleyen kanunları ortadan kaldırmak, insanın maddi ve mânevi varlığının gelişmesini sağlamak, Devlete görev olarak verilmiştir. (Anayasa Madde 10) Yeni Anayasamız Devlete «Herkesin beden ve ruh sağlığı içinde yaşayabilmesini sağlamak görevini de» vermiştir. Böylece huzur ve sağlık haklarına sahip milyonlarca Türk vatandaşının denizlerden ve sulardan, güneş ve kumlardan, millî kıyılarımızdaki güzel ve temiz havadan ve manzaralardan yararlanmasını sağlamak gerekmiştir. İşte bu sebeple kıyıların en az 10 metrelik kısmının eskiden olduğu gibi kamunun yararına ait bulunduğunu, bu kanunla tescilli yoluna gidilmektedir.

Geçen dönemde 21 Ocak 1967 tarihinde bu konuda ilk kanun teklifi olarak Millet Meclisine sunulmuş olan teklifimiz bir Geçici Komisyona sevk edilmiş ve takat bütün çalışmalara rağmen Komisyon Başkanı Sayın eski İstanbul Milletvekili Prof. Ali Esat Birol'un bütün gayretlerine rağmen sonuçlandırılmamıştır. Kadük olmuştur.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ R. ÜLKER'İN TEKLİFİ

Millî Kıyılar Kanunu teklifi

MADDE 1. — Su kenarlarında rıhtımdan veya rıhtım yapılabilecek noktadan 10 metre genişliğinde bir toprak şeridi umumun istifadesine mahsus olmak üzere millî kıyı olarak bırakılır.

MADDE 2. — 2644 sayılı Tapu Kanununun 8, 9, 10, 11, 12, 13 ve 14 ncü maddelerinin sahillerin özel şahıslar tarafından doldurulmasına ve iktisabına imkân veren hükümleriyle bu kanunun 1 nci maddesine aykırı bileümle diğer kanun hükümleri kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE : Halen millî kıyılarda yapılmış olan yapılara dokunulmaz. Fakat yeni inşaat ve tadilat ve genişletme için ruhsat verilmez ve inşaat yapılamaz.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

